

สิงหาคม 2564

จุลสาร กองกฎหมาย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ฉบับที่ 6

บทบรรณาธิการ

สวัสดีครับท่านผู้อ่านทุกท่าน ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ วิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ยังคงมีความรุนแรงต่อเนื่อง มีผู้ติดเชื้อ เจ็บป่วยมากมายในแต่ละวัน และหลายรายถึงขั้นเสียชีวิต ผู้เขียนขอแสดงความเสียใจต่อทุกความสูญเสียที่เกิดขึ้น และขอฝากความห่วงใยมายังทุกท่าน ขอให้ช่วยกันปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ทางสาธารณสุข หรือตามคำแนะนำของแพทย์ เพื่อให้สถานการณ์วิกฤตไวรัสโควิด 19 ครั้งนี้ ผ่านพ้นไปด้วยดี จุลสารกองกฎหมายฉบับที่ 6 นี้ มีหัวข้อที่น่าสนใจ คือกฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน , กฎหมายปกครองน่ารู้ และ สรุปข้อบังคับฯ บริหารงานบุคคล 2564

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่าน ขอให้ทุกท่านได้รับอะไรที่มากกว่าโชคดี ขอให้ทุกความมุ่งมั่น ทุกความพยายามที่มี เอาชนะได้ทุกโชคชะตาครับ

นาย เอกรัฐ เผ่าพงศ์ประเสริฐ

บรรณาธิการ

สารบัญ

- 1 - 4 กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน
- 5 - 11 กฎหมายปกครองน่ารู้
- 12 สรุปข้อบังคับฯ การบริหารงาน
บุคคล 2564

กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน

กิ่งไม้ รากไม้ ต้นไม้ของเพื่อนบ้าน รุกล้ำเข้ามาในที่อยู่อาศัยของเรา จะแก้ปัญหายังไง ?

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลักๆ อยู่ 2
มาตรา ได้แก่

มาตรา 1347 เจ้าของที่ดินอาจตัดรากไม้ซึ่งรุกเข้ามาจากที่ดินติดต่อและ
เอาไว้เสีย ถ้ากิ่งไม้ยื่นล้ำเข้ามา เมื่อเจ้าของที่ดินได้บอกผู้ครอบครองที่ดิน
ติดต่อให้ตัดภายในเวลาอันสมควรแล้ว แต่ผู้นั้นไม่ตัด ท่านว่าเจ้าของที่ดินตัด
เอาเสียได้

มาตรา 1348 ดอกผลแห่งต้นไม้ที่หล่นตามธรรมดาลงในที่ดินติดต่อ
แปลงใดท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นดอกผลของที่ดินแปลงนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่เกี่ยวข้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3382/2554

การที่เจ้าของปล่อยต้นไม้หรือกิ่งไม้ รุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้อื่น ย่อมเป็นการละเมิดสิทธิเหนือพื้นดินของผู้นั้น ซึ่งหากเจ้าของที่ดิน บอกรุกเจ้าของต้นไม้หรือกิ่งไม้ ให้ตัดภายในระยะเวลาอันสมควรแล้ว แต่ไม่ตัดกิ่งไม้ออก เจ้าของที่ดินที่ถูกรุกล้ำ ย่อมมีสิทธิตัดกิ่งไม้ได้เช่นกัน อันเป็นการป้องกันกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของที่ดินด้วย

เมื่อไม่ปรากฏว่าเจ้าของที่ดินที่ถูกรุกล้ำ ตัดกิ่งไม้ของเจ้าของกิ่งไม้ จนได้รับความเสียหายเกินสมควรแก่เหตุ ศาลจึงเห็นสมควรไม่ กำหนดค่าเสียหายในส่วนนี้ให้กับเจ้าของต้นไม้

จากตัวอย่างฎีกา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงพอสรุป ได้ดังนี้ครับ

กรณีที่กำลังไม้ หรือรากไม้ที่เพื่อบ้านปลูก รุกล้ำเข้ามาในที่กิน
ของเรา เราควรแจ้งให้เพื่อนบ้านดำเนินการแก้ไขก่อน โดยให้
เวลาพอสมควรเช่น 2 - 3 วัน หากเพื่อนบ้านไม่ดำเนินการ เราจึง
มีสิทธิตัดกิ่งหรือรากไม้นั้น ออกไปจากที่ดินเราได้
และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาตามมา ในทางปฏิบัติผมจึง
แนะนำให้บอกกล่าวแจ้งเตือนก่อน ตามประมวลกฎหมายแพ่งฯ
มาตรา 1347 เสียก่อน โดยอาจจะพูดกันด้วยวาจาแบบ
มิตรไมตรีต่อกันก็ได้ เพื่อให้ความสัมพันธ์ของท่านและเพื่อน
บ้าน ยังเป็นไปได้อย่างดี เพราะหากมิตรภาพระหว่างบ้านใกล้
เรือนเคียงดี ชีวิตในเคหสถานย่อมรื่นตามไปด้วยครับ

หากเป็นกรณีที่กิ่งไม้ รากไม้ที่รुकล้ำเข้ามานี้ เป็นของเพื่อบ้านที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ในที่ดินนั้นเป็นปกติ หรือไม่สามารถติดต่อเจ้าของต้นไม้ได้จริงๆ โดยความเห็นส่วนตัว เราสามารถตัดกิ่งไม้ รากไม้ ออกได้เอง ซึ่งถือเป็นกระทำการป้องกันกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของตนตามที่กฎหมายอนุญาตให้ทำได้โดยทั่วๆ ไป แต่ก็ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหายต่อต้นไม้ต้นอื่นเกินสมควรเช่นกัน

ส่วนกรณีหากเป็นลูกไม้ หรือผลไม้ของเพื่อนบ้านที่ตกลงลงโดยธรรมชาติในที่ดินของเรานั้น ตามมาตรา 1348 วางหลักให้ สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นดอกผลของที่ดินแปลงนั้น ซึ่งแปลว่าเรามีสิทธิที่จะเก็บกิน หรือใช้สอยได้ในผลไม้ ลูกไม้ที่ตกลงในที่ดินของเรา แต่ห้ามไปเด็ดมากินเอง โดยผลไม้ นั้นไม่ได้ตกลงเองตามธรรมชาติโดยเด็ดขาด

กฎหมายปกครองน่ารู้

การลงโทษนักศึกษาที่ทะเลาะวิวาทกัน จะข้ามขั้นตอนการให้โอกาสชี้แจงไม่ได้

“คำสั่งลงโทษนักศึกษา” นั้น มีลักษณะเป็น คำสั่งทางปกครอง เนื่องจากผลของคำสั่งดังกล่าวกระทบสิทธิของผู้รับคำสั่ง ดังนั้น การออกคำสั่งลงโทษ ทางวินัยนักศึกษา จึงอยู่ภายใต้หลักการให้โอกาสคู่กรณีในการโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานก่อนออกคำสั่ง ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็น หลักการที่สำคัญอันมีผลต่อความชอบด้วยกฎหมายของ คำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ. 2539 ที่ กำหนดว่า

“ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณี มีโอกาสที่จะได้รับทราบ ข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน”

ข้อยกเว้นที่เจ้าหน้าที่ไม่จำเป็นต้องให้โอกาสแก่คู่กรณี ตามมาตรา 30 วรรคสอง และวรรคสาม

1. กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไป จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อผู้หนึ่งผู้ใดหรือกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ
2. เป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การ หรือคำแถลง
3. เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวเองว่า การให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้
4. ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ให้โอกาสถ้าจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 150/2563

ผู้ฟ้องคดีจำนวนแปดคนซึ่งเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง ได้รับคำสั่ง จากอธิการบดีลงโทษให้ออกจากการเป็นนักศึกษาตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 เป็นต้นไป เนื่องจากเหตุทะเลาะวิวาท โดยร่วมกันทำร้ายร่างกายนักศึกษาคนละอื่นจนได้รับบาดเจ็บ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเพื่อขอให้ลดหย่อนผ่อนโทษจากการให้ออกเป็นพักการเรียน เนื่องจากยังไม่เคยกระทำความผิดหรือประพฤติ ในทางเสื่อมเสียมาก่อน อีกทั้งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งใกล้จะสำเร็จการศึกษาแล้ว และขอสัญญาว่าจะไม่กระทำความผิดใด ๆ อีก

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ ได้พิจารณาและมีมติยืนตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาลงโทษทางวินัย นักศึกษาที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดพ้นจากสภาพการเป็นนักศึกษา

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า **การพิจารณาลงโทษพวกตนไม่มีการสอบสวนถึงสาเหตุ และไม่ให้อีกโอกาสได้โต้แย้งแสดงเหตุผล** รวมทั้งนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างแก้ไขข้อกล่าวหา นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีบางคนไม่ได้ร่วมทำร้ายร่างกายเพียงแต่วิ่งเข้าไประงับเหตุก็ถูกลงโทษในครั้งนี้ด้วย

ในส่วนของอธิการบดี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ชี้แจงต่อศาลว่ามี การประสานไปยังผู้ฟ้องคดีทุกคนให้มารับทราบข้อเท็จจริง ข้อ กล่าวหา และให้โอกาสโต้แย้งแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีไม่มาพบและไม่ ให้ความร่วมมือ คณะกรรมการสอบสวนวินัยฯ จึงต้องดำเนินการ สอบสวนต่อไป เพื่อไม่ให้ราชการเกิดความเสียหายซึ่งหาก ปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ ราชการและกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ โดยหากผู้ฟ้องคดีทิ้ง แ่ดจบการศึกษาแล้วและไม่มีสถานภาพเป็นนักศึกษา ผู้ถูก ฟ้องคดีก็จะไม่สามารถลงโทษได้ จึงเห็นว่าเป็นกรณี que เข้าข้อ ยกเว้นตามมาตรา 30 วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราช บัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ฯ

คดีดังกล่าวมีประเด็นที่ศาลพิจารณาลำดับดังนี้

1. ประเด็นการให้โอกาสนักศึกษาได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ไม่ปรากฏหลักฐานหรือหนังสือที่คณะกรรมการสอบสวนวินัยฯ ได้แจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยนักศึกษา ตามระเบียบและประกาศของมหาวิทยาลัยในกรณีใด รวมทั้งไม่ได้แจ้งพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และให้โอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน แก่ข้อกล่าวหา ส่วนการที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่า ทางคณะที่ผู้ฟ้องคดีศึกษาอยู่ได้เรียกผู้ฟ้องคดีทั้งแปด มาให้ถ้อยคำแล้วนั้น ศาลอธิบายว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นเพียงการเรียกมาให้ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น ไม่อาจถือว่าเป็นการให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้ทราบข้อเท็จจริง อย่างเพียงพอในเรื่องที่กล่าวหาและมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานแก่ข้อกล่าวหาของตน

เพราะคณะกรรมการสอบสวนวินัยฯ ไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานแก่ข้อกล่าวหา ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดทราบ อันเป็นขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายบังคับให้ต้องกระทำ และเป็นเงื่อนไข ที่สำคัญของความชอบด้วยกฎหมายในการออกคำสั่งทางปกครอง

กรณีจึงรับฟังไม่ได้ว่าคณะกรรมการสอบสวนวินัยฯ ได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งแปด ได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานตามมาตรา 30 ดังกล่าวแล้ว

2. กรณีตามคดีพิพาทเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 30 วรรคสองและวรรคสาม ที่ไม่ต้อง ให้โอกาสคู่กรณีที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า กรณีดังกล่าวไม่มีลักษณะตามข้อยกเว้นของกฎหมาย กล่าวคือ มิใช่กรณีที่โดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวเองว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้

เนื่องจากผู้ฟ้องคดีที่ 1 ถึงผู้ฟ้องคดีที่ 7 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 (ยังเหลือระยะเวลาการศึกษาอยู่อีกเกือบหนึ่งปี) และผู้ฟ้องคดีที่ 8 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 (ยังเหลือระยะเวลาการศึกษาอยู่อีกเกือบสองปี) ซึ่งเป็นระยะเวลาเพียงพอที่คณะกรรมการสอบสวนวินัยฯ จะให้โอกาสดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีได้ และไม่ใช้กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีความจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ หรือมีผลทำให้ระยะเวลาในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป ตามมาตรา 30 วรรคสองและวรรคสาม ตามที่กล่าวอ้าง

ดังนั้น คำสั่งของอธิการบดีที่ลงโทษผู้ฟ้องคดีทั้งแปดให้ออกจากการเป็นนักศึกษา จึงเป็นคำสั่งที่ออกโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พึงพินิจให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษที่พิพาท

สรุปข้อบังคับฯ การบริหารงานบุคคล 2564

เน้นเงื่อนไขการปฏิบัติงาน ตามสัญญาจ้าง
เป็นหลัก และข้อปฏิบัติตาม ข้อบังคับ
ระเบียบ ประกาศ เป็นส่วนเสริม

ที่มาพนักงาน มหาวิทยาลัย

ใช้วิธีการสอบแข่งขันหรือการ
คัดเลือก เว้นแต่คณะ
กรรมการกำหนดเป็นอย่างอื่น

การเพิ่มเงินเดือน

ประเมินผลการปฏิบัติงาน
ตามกรอบเงินงบประมาณที่
มหาวิทยาลัยได้รับ พิจารณา
ถึงคุณภาพ ปริมาณ ผล
สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การ
รักษาวินัย จรรยาบรรณ
ในกรณีที่ภาระงานลดลง
มหาวิทยาลัยอาจไม่รับเพิ่ม
เงินเดือนในปีงบประมาณนั้นได้

ค่าล่วงเวลา ค่า ตอบแทนอื่น

มหาวิทยาลัยอาจสั่งให้
พนักงานมหาวิทยาลัย ไป
ปฏิบัติงานนอกเหนือจาก
เงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน
สัญญาจ้างได้ โดย
มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้
ค่าล่วงเวลา หรือค่า
ตอบแทนอื่น

ระยะเวลาสัญญาจ้าง

สัญญาจ้างพนักงาน
มหาวิทยาลัย ให้มีอายุครั้ง
ละไม่เกินสามปี

การปรับเงินเดือนในการต่อสัญญาจ้างแต่ละครั้ง จะพิจารณาจาก
ภาระงาน คุณภาพของงานและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

